

Rechtspraak

Lesdoel

- Studenten leren hoe rechtspraak werkt en denken kritisch na over taalgebruik en orde binnen rechtspraak.

Verkenning

Rechtspraak is gebaseerd op feiten die leiden tot een oordeel van de rechterlijke macht. Hoe dit precies werkt wordt kort uitgelegd in deze animatievideo:

<https://youtu.be/x9uaGX4q0bU?si=7pQ3rDu19aOeIGQS>

Na deze korte introductie van de rechtbank, gaan studenten met elkaar in discussie aan de hand van een aantal stellingen.

Verdieping

Verdeel het lokaal in tweeën. Studenten gaan aan de ene kant van het lokaal staan als ze het met een stelling eens zijn of aan de andere kant als ze het ermee oneens zijn. Laat de studenten steeds uitleggen waarom ze het met een stelling eens of oneens zijn.

De stellingen worden op een scherm getoond, maar ook kort geïntroduceerd door de docent.

Toon de stellingen op het scherm aan de hand van een PowerPoint-presentatie. Introduceer de stellingen kort. De stellingen zijn voorzien van een onderbouwing voor zowel voor- als tegenstanders.

Afsluiting

Bespreek de les kort na. Zijn er studenten van mening veranderd door de discussie en de argumenten?

Bijlage - stellingen

Stelling 1

Mensen hebben vaak vooroordelen. Rechters zijn ook mensen en zullen dus ook wel vooroordelen hebben als zij rechtspreken.

Eens - Ook een rechter denkt snel dat iemand die al eerder veroordeeld is geweest, het nu ook wel gedaan zal hebben.

Oneens - een rechter leert in zijn opleiding hoe hij dit kan voorkomen.

Stelling 2

Als een land juryrechtspraak heeft, oordeelt de bevolking over de straf die verdachten krijgen. Dat is eerlijker.

Eens - gewone mensen weten beter wat er leeft en kunnen daarom beter oordelen over de straffen.

Oneens - gewone mensen zijn niet zo deskundig als rechters, en weten veel minder wat voor straffen in soortgelijke gevallen gegeven worden.

Stelling 3

Wanneer een rechter niet voor 100% zeker weet of iemand schuldig is moet de verdachte worden vrijgesproken.

Eens - het is heel ernstig als iemand onschuldig naar de gevangenis moet. Dus moet de rechter 100% zeker van de uitspraak zijn.

Oneens - 100% zekerheid heeft een strafrechter nooit. Maar bij overtuigend bewijs kan een strafrechter wel een uitspraak doen.

Stelling 4

Het is oneerlijk dat de rechter 'gewoonten en gebruiken' een rol laat spelen in het oordeel. Dit leidt tot ongelijke straffen voor dezelfde misdrijven. In het ene deel van Nederland kan iets als veel ernstiger worden beoordeeld dan in een ander deel.

Eens - wetten zijn gemaakt voor alle Nederlanders. Daar staat in wat wel en niet mag. Iedere Nederlander moet volgens de wet gestraft worden, en niet volgens verschillende gewoonten en gebruiken.

Oneens - binnen Nederland verschillen de manieren en gewoonten van mensen. Kijk maar naar het verschil tussen mensen uit de stad en het platteland. Het is goed dat de rechter daar rekening mee houdt.

Stelling 5

Rijke mensen kunnen duurdere en betere advocaten betalen dan armere mensen. Daarom moet iedere verdachte een advocaat toegewezen krijgen door de overheid. Dan verdwijnt het verschil.

Eens - bij mensen leeft het idee dat rijke mensen makkelijker onder een straf uitkomen door het inhuren van dure advocaten. Iedereen moet het recht hebben op dezelfde verdediging. Dus niet meer een advocaat laten inhuren maar deze toewijzen.

Oneens - een verdachte moet vertrouwen hebben in de advocaat, daarom is het goed dat hij/zij zelf een advocaat kan uitkiezen. De rechter laat zich niet beïnvloeden door 'goedkope' of 'dure' advocaten.

Stelling 6

Mensen moeten binnen een rechtszaak hun eigen taal kunnen gebruiken.

Eens - door het gebruiken van de eigen voorkeurs-/moedertaal kunnen mensen hun ervaringen en standpunten beter verwoorden.

Oneens - als de rechter Nederlands spreekt, dan moeten de mensen in de rechtszaal zich aanpassen zodat de rechter alles goed kan verstaan.